

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M.S.**

skazanego z art. 157 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 czerwca 2026 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 23 kwietnia 2025 r., sygn. akt II AKa 36/25,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 26 listopada 2024 r., sygn. akt III K 81/23,

na podstawie art. 544 § 2 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić wniosek;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26 listopada 2024 r., sygn. akt III K 81/23, M.S. został skazany za dokonanie przestępstwa zakwalifikowanego

m. in. z art. 157 § 1 k.k. popełnionego w dniu 16 lutego 2020 r. w G., na szkodę J.L., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności. Ponadto Sąd meriti zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego kwotę 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia i kwotę 2850 złotych odszkodowania. Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2025 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, sygn. akt II AKa 36/25, zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że obniżył orzeczoną karę pozbawienia wolności do 1 roku i 6 miesięcy oraz obniżył zasądzoną kwotę odszkodowania do 2050 złotych. W pozostałym zakresie wyrok Sądu I instancji został utrzymany w mocy.

W dniu 18 czerwca 2025 r. obrońca skazanego wniósł kasację od wyroku Sadu odwoławczego, która postanowieniem z dnia 16 stycznia 2026 r., III KK 589/25, została przez Sąd Najwyższy oddalona jako oczywiście bezzasadna.

Następnie w dniu 9 lutego 2026 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego M.S. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 kwietnia 2025 r., sygn. akt II AKa 36/25, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26 listopada 2024 r., sygn. akt III K 81/23.

We wniosku obrońca powołał się na treść przepisu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 542 § 1 k.p.k. - wskazując, że ustalono osobę, która przesłuchana jako świadek w sprawie mogłaby dostarczyć informacji dotyczących przebiegu zdarzenia w dniu 16 lutego 2020 r. w G. i udziału w nim poszczególnych osób.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy o wznowienie postępowania jako niezasadny podlegał oddaleniu.

Na wstępie podkreślić należy, że prawomocnemu wyrokowi skazującemu, mocą którego obalono domniemanie niewinności oskarżonego w zakresie czynu będącego przedmiotem danego postępowania sądowego, przysługują co do zasady walory trwałości, niezmienności i ostateczności. Tylko wyjątkowe okoliczności, ściśle wskazane w przepisach procedury karnej, mogą uzasadniać potrzebę wzruszenia prawomocnego orzeczenia. Takimi okolicznościami są m.in.

przesłanki uzasadniające wznowienie postępowania wskazane w treści art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. oraz art. 542 § 3 k.p.k., zaś jedną z tego rodzaju podstaw jest ujawnienie się, po wydaniu orzeczenia, nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze (art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.). Właśnie na przesłankę dotyczącą nowych faktów i dowodów powołał się w złożonym wniosku obrońca M.S.

Wskazać należy, iż „nowe fakty i dowody” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. mogą stanowić podstawę wznowienia, jeśli nie były uprzednio znane sądowi ani stronie, a nadto z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością wskazują na błąd sądowy w zakończonym postępowaniu. Inaczej mówiąc, muszą być tej rangi i wagi, aby po wznowieniu uprawdopodobnione w wysokim stopniu było wydanie zasadniczo odmiennego rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2023 r., II KO 6/23).

Taka sytuacja nie występuje w niniejszej sprawie, albowiem wnioskodawca nie przedstawił takiej argumentacji, która mogłaby się wpisywać w którąkolwiek z podstaw wznowieniowych, w tym tę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. Nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać przekonanie, i to graniczące z pewnością, że dojdzie do uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (podkreślenie SN - por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 27/18). Należy przy tym zauważyć, że w trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza

się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej *propter nova*. W ograniczonym tylko zakresie sąd wznowieniowy jest uprawniony do dokonania czynności sprawdzających (art. 97 k.p.k. w zw. z art. 546 k.p.k.), które prowadzone mogą być tylko w celu zweryfikowania podstaw wznowienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. Postępowanie wznowieniowe nie służy także poszukiwaniu dowodów, a jedynie ocenie tego, czy nowe dowody lub fakty przedstawione przez żądającego wznowienia, dają podstawę do takiego rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2019 r., V KO 20/19, OSNKW 2020/3/9). To skazany, reprezentowany przez obrońcę, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności. Nie wystarczy zatem samo powoływanie się przez autora wniosku na nowy fakt czy dowód, ale powinien on przedstawić co najmniej tzw. dowód swobodny (np. pisemne oświadczenie określonej osoby), świadczący o błędności skazania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07 oraz z dnia 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007/1/875). Takiego dowodu, ani jakiegokolwiek innego obrońca skazanego nie przedstawił, nie wskazując nawet na potencjalną treść depozycji Ł.K., wyrażając jedynie pogląd, że jego relacje procesowe mogą mieć „zasadnicze znaczenie dla prawidłowej rekonstrukcji przebiegu zdarzenia, w szczególności ustalenia, kto faktycznie był jego sprawcą, jaka była dynamika zajścia oraz jakie zachowania podejmowały osoby obecne na miejscu” (s. 4 - 5 wniosku). Obrona powołując się na osobę Ł.K. wskazała jedynie na gotowość do złożenia przez niego zeznań. Nadesłane w toku postępowania wznowieniowego przez obrońcę pisemne oświadczenie dnia 18 maja 2026 r. (k. 35), podpisane przez osobę „Ł.K.” nie wskazuje nawet na rok zaistniałego zdarzenia, którego miałby być dana osoba świadkiem. Tymczasem, w kontekście podstaw do wzruszenia prawomocnego orzeczenia nie wystarczy samo przedstawienie nowego faktu czy dowodu, wnioskujący powinien wskazać, jak już podniesiono, takie przesłanki, które obiektywnie determinują zasadność twierdzenia o błędności skazania. Nie można

więc uznać, aby - w kontekście argumentacji wniosku o wznowienie, połączonego z treścią wskazanego pisma inaczej mogły zostać ocenione w szczególności zeznania J.G. i K.L.. Dowody z zeznań tych świadków zostały obszernie przeanalizowane i ocenione przez procedujące w tej sprawie sądy [zob. s. 7 - 16 uzasadnienia Sądu Okręgowego oraz s. 4 i n. (zwłaszcza: s. 18 oraz s. 23 - 24) uzasadnienia Sądu Apelacyjnego]. W rozważaniach Sądu *ad quem* dokładnie odniesiono się również do zapisu monitoringu i wyprowadzono z całości materiału dowodowego kategoryczne wnioski (uzasadnienie SA s. 4 oraz s. 14).

Analiza „nowych faktów i dowodów” przedstawionych we wniosku o wznowienie postępowania skutkuje uznaniem, że nie wskazują one na wysokie prawdopodobieństwo wydania innego orzeczenia, niż zapadło przed Sądem Okręgowym, a następnie zostało potwierdzone, co do kwestii zasadniczych, w tym wydania wyroku skazującego co do M.S., przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie. W niniejszej sprawie „nowe fakty i dowody” nie doprowadziły do powstania wątpliwości co do trafności ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, a uznanych za prawidłowe przez Sąd odwoławczy. Wskazanej we wniosku obrońcy perspektywy wydania odmiennego wyroku nie można było ocenić jako wystarczającej do wznowienia postępowania. Reasumując należy stwierdzić, że obrońca nie wykazał istnienia takiej materii procesowej, która wskazywałaby na wysokie prawdopodobieństwo wadliwości wyroku wobec M.S., polegającej na tym, iż skazany nie popełnił prawomocnie przypisanego mu czynu.

Z tych względów, nie stwierdzając istnienia okoliczności, które uzasadniałyby wznowienie postępowania, orzeczono jak w sentencji, rozstrzygając o kosztach sądowych postępowania wznowieniowego.

Wobec oddalenia wniosku o wznowienie postępowania pozostawiono bez rozpoznania wnioski o wstrzymanie wykonania orzeczenia (art. 532 § 1 k.p.k.) złożony w dniu 25 maja 2026 r. (k. 33 akt SN).

Jacek Błaszczyk
[WB]

Andrzej Stępka

Eugeniusz Wildowicz

[r.g.]